

06

TEATRE AL MUSEU DEL TER
MÉS ENLLÀ DE LES VISITES
TEATRALITZADES

1977

Anna Presegué Coll
Joan Roura Herrero

Museu del Ter
MNACTEC

Ajuntament de Manlleu

[#museudelter](#) [#MANLLEU](#)

Museu del Ter Plaça de les Dones del Ter, 1
08560 - Manlleu - T 938515176
info@museudelter.cat
www.museudelter.cat

e-MUSEUdelTER

1977

Anna Presegué Coll
Joan Roura Herrero

Museu del Ter
MNACTEC

Ajuntament de Manlleu

Correcció i revisió del textos a càrrec de Mariona Casas Deseures

Fotografies: Jesús Burzuri

Disseny: StudiDF.com

ISBN 978-84-09-55161-3

Setembre de 2023

Direcció editorial **e-MUSEUdelTER**: Carles García Hermostilla

PRESENTACIÓ

L'any 2017, coincidint amb el quarantè aniversari de les primeres eleccions de la democràcia, es va creure que era el moment de recordar a través del teatre aquell moment transcendent, tant des del punt de vista polític com social.

Eren moments de grans canvis. S'entrava en una nova era, que per a alguns era esperançadora i que d'altres es miraven amb recel por a perdre certs privilegis.

En tot aquest moment convuls, Manlleu no va ser una excepció.

Per a nosaltres, els qui en aquell moment érem molt joves i no teníem la consciència del moment històric que estàvem vivint, fer aquesta obra ens va servir no sols per conèixer millor la nostra història, sinó també per ser més comprensius amb alguns comportaments humans. Perquè el nostre teatre sempre ha volgut parlar de la història vista des de l'individu.

Museu del Ter i CorCia teatre presenten

1977

1977

ESTIU 2017

Direcció
Anna Presegué
Joan Roura Herrero

Repartiment
Jordi Arqués, Anna Busanya,
Marta Parramon i Joan Roura

Espai Escènic
Cesc Ruiz

Tècnic de llums i so
Francesc Pérez

Disseny il·luminació:
Antoni Font

Vestuari:
Carmen Romero
i Elisa Crehuet

Fotografia:
Jesús Burzuri

Vídeo promocional:
Xef Vila

Pilars establerts fins aquell moment que s'estondren davant la incertesa. Moments en transit cap al desconegut en què el sorgiment de noves estructures i els canvis socials porten aires nous plens d'illusió i d'esperança per a alguns, i neguits i fermesa dels que no ho entenen. Un poble on cadascú lluita per trobar-se, per entendre's, per adaptar-se. És el moment de canviar el blanc i negre pel color, de deixar les tonalitats milar endavant. Només vosaltres, espectadors en el temps, teniu les vostres pròpies respostes a les incerteses dels personatges.

Idea i dramàturgia

CorCia Teatre

Direcció

Joan Roura i Anna Presegué

Repartiment

Jordi Arqués, Anna Busanya,
Marta Parramon i Joan Roura

Espai escènic

Cesc Ruiz

Tècnic de llums i so

Francesc Pérez

Disseny il·luminació

Antoni Font

Arranjaments de vestuari:

Carmen Romero i Elisa Crehuet

Fotografia

Jesús Burzuri

Assessorament històric i documentació

Museu del Ter i Judit Caballera

Vídeo promocional

Xef Vila

Agraments

Jaume Arqués, Ramon Bullí, Joan Busanya, Jaume Carbonell, Marc Casassas, Maria Coll, Jaume Coller, CRAI (Universitat de Barcelona), Lluís Danoso, Etcètera Teatre, Pere Guell, Margarita Herrero, Pep Palau, Família Parramon-Girvent, Bèlinda Parris, Peyu, Lluís Presegué, Carme Serra, Ramon Sijà, Joan Soler, Josep Suniñach, Teatretres de l'Esquirol, Montse Vilar.

Tots els divendres i dissabtes del 30 de juny al 12 d'agost
Hora: 21h - Preu: 16€ - Lloc: Museu del Ter (Manlleu)

Per a més informació i venda d'entrades: www.museudelter.cat
info@museudelter.cat - T. 93 851 51 76 - Aforament limitat

Fons Carles Mollist i Carrera, Biblioteca Municipal de Manlleu BBVA
Disseny: studidif.com

TEATRE + SOPAR
Consulteu menús i preus

Nits de teatre al #MuseuDelTer
Tots els divendres i dissabtes del 30
de juny al 12 d'agost - Hora: 21h - Preu: 16€
Lloc: Museu del Ter (Manlleu)

venda d'entrades a:
info@museudelter.cat - www.museudelter.cat
T. 93 851 51 76 - Aforament limitat

Cartell i Programa original del 2017

P.S.C.

LISTE
ALUNYA

OSPERA Y SIN CLAS

candidatura

SOCIALISTES
DE CATALUNYA

PER UNA CATALUNYA LLIURE, PRÒSPERA I SENSE CLASSE

TA
RÀTIC
YA

ESCENA 0

Pare-filla

Veiem el pare i la filla abraçats al mig de l'escena. Davant d'aquests dos personatges hi ha una maleta.

PARE Encara ets aquí? Em pensava que ja hauries marxat... A quina hora surt el tren?

FILLA A les set i deu.

PARE Molt bé. Vols que t'ajudi amb la maleta?

FILLA No, no, ja puc, gràcies, pare.

PARE Segur que ho has agafat tot? Només amb aquesta maleta ja en tindràs prou?

FILLA Sí, pare, ja tinc el que necessito.

PARE En tinc alguna altra, que si la vols...

FILLA No, pare, de veritat, amb això ja faig, de moment, gràcies.

PARE Què t'has fet a la cama?

FILLA Res, pots comptar, que m'he donat un cop, però no és res.

Pausa.

PARE Va, doncs, ves, que encara perdràs el tren.

FILLA Pare, cuidi's, eh? Pensi en la pastilla de la pressió, cada dia al matí abans d'esmorzar, i recordi que té visita amb el metge,

dilluns vinent. Li he deixat l'arròs que ha sobrat del dinar per al sopar.

PARE Molt bé, molt bé. *[Pausa]* Escolta, Maria, vigila molt, eh? Perquè Barcelona no és com Manlleu, hi ha molta gent i tu ets una noia sola i no tothom va de bona fe...

FILLA Sí, pare, no es preocupi... Ja li he explicat que no hi vaig sola, estaré ajudant Mossèn Enric.

PARE Sí, sí, ja m'ho has dit...

FILLA Pare, a vostè no li han agradat mai els canvis, ni ara ni mai, i em sembla que és millor així, de veritat, perquè els dos sabem...

PARE *[L'interromp]* Que vols perdre el tren?

FILLA No, no... i no pateixi, que vindré a veure'l cada diumenge i anirem a Can Bernat a comprar un braç de gitano i després a la Virola, a veure si ens toca el xampany.

PARE Sí, sí i tant...

FILLA Ah, i li deixo aquesta planta, es veu que ho cura tot!

El pare es mira la planta, no contesta.

FILLA Doncs res, vaig tirant, cuidi's, pare, cuidi's,

La filla marxa i veiem el pare darrere la butaca. Veu uns sostenidors a terra, els recull i s'asseu, abatut, a la butaca.

ESCENA 1

Casa de la Francesa

Els llums estan apagats. Se senten frases en francès, primer les diu la Marianne, la francesa, i després les repeteix la Maria.

MARIANNE *Le garçon mange une pomme.
La maison est grande.
Le cheval mange de l'herbe.
Le chien ne peut pas entrer.
Ne soyez pas des moutons.*

MARIA *Ne soyez pas des moutons... Ai... Aquesta frase no l'entenc...*

MARIANNE No sigueu com xais. És una frase feta com per dir que...

MARIA No ser com un xai, sí, sí!

MARIANNE Va, date d'aujourd'hui.

La Maria diu i escriu la data en francès: "Mardi, 14 de juny del 1977".

MARIANNE Aprens molt ràpid els números: demà havia pensat que...

MARIA No, demà no podré venir, no... És que és el dia d'anar a votar i he d'acompanyar el pare a votar.

MARIANNE I tu no votes?

MARIA Sí, és clar que voto, i tant!

MARIANNE Ja saps què votaràs?

MARIA No, la veritat és que no, amb tants partits i tantes paperetes, el pare, que és qui hi entén, ja em dirà què haig de votar...

MARIANNE El teu pare t'ha de dir què has de votar? Maria, si el teu pare no hi fos, a qui votaries?

MARIA Jo? No ho sé... Potser en Suárez...

MARIANNE Per què?

MARIA No ho sé... Perquè és el que tinc més vist, el que surt més a la tele... i no ho sé... també perquè que és el més guapo, no?

MARIANNE Maria, votaràs a algú per ser més guapo? *C'est pas possible!* A veure, anar a votar és una cosa molt seriosa: per primer cop des de fa molt temps, el país escollirà el seu govern. Per primer cop et demanen l'opinió. La teva opinió. I tu votaràs el més guapo? Però què passa en aquest país? No t'importa? Pensa-hi una mica. Maria, ets important! Saber què penses és important! Digues alguna cosa! Ho entens? Perdona... No és res contra tu...

MARIA No ho sé... Com que no hem anat a votar mai...

MARIANNE No és culpa teva: és culpa d'aquest país de merda, que no entenc, és que no entenc res!

MARIA A casa, amb el pare, d'aquestes coses és millor no parlar-ne...

MARIANNE Doncs no t'oblidis que les dones tambéensem, tenim opinió!

MARIA De veritat que no poden saber a qui has votat?

MARIANNE Què vols dir?

MARIA Quan fan allò de mirar els vots... si saben a qui has votat...

MARIANNE Tu? No, és anònim: tu agafes una papereta, la poses dins un sobre tancat i després dins de l'urna.

MARIA Sí, però ensenyas el carnet d'identitat...

MARIANNE *Oui*, perquè necessiten veure el cens de Manlleu, per saber qui ha anat a votar i qui no, però no poden identificar el vot,

MARIA Ah no? És clar, i tant i tant! I tu, has votat moltes vegades?

MARIANNE Sí, és clar. Moltes vegades, quan vivia a França sempre anava a votar. És important anar a votar.

MARIA I què, què, què?

MARIANNE Què de què? Estàs una mica nerviosa, oi? Les primeres vegades sempre costen, no saps mai què has de fer, però deixa't anar.

Riuen.

MARIANNE Així doncs, podem mirar de recuperar la classe... diumenge, per exemple?

MARIA Ui no, diumenge, impossible.

MARIANNE Doncs demà, no? Si a la feina et donen quatre hores per anar a votar...

MARIA No, perquè he d'anar a la perruqueria, haig d'arreglar-me, anar cap a votar, que hi haurà cues... que a mi em sembla que hi haurà molta gent perquè és clar...

MARIANNE *[La talla, primer ho diu en francès]* Tu vas à *une fête*, a una festa? Per anar a votar no cal que t'arreglis, dona!

MARIA Home, però una mica, sí.

MARIANNE I tant, posa't ben guapa!

Arriba el capellà, l'Enric.

ENRI Hola, que es pot entrar?

MARIANNE Sí, qui hi ha?

ENRIC Soc jo, l'Enric.

MARIANNE Enric, passa.

ENRIC Passo? És que m'he trobat la teva mare a baix i m'ha dit que podia pujar...

MARIANNE Sí, sí, endavant, com que viu a baix em fa de portera. Què tal? *[Es fan tres petons]*

ENRIC Hola, ui, veig que no estàs sola, ja tornaré en un altre moment.

MARIANNE No, és la Maria, li faig classes.

ENRIC Mira, escolta, que només et tornava aquests llibres. Hi ha coses que no les entenc, eh? El meu francès tampoc és tan bo...

MARIANNE Doncs quedem un dia i t'ho explico, cap problema. Tu quan marxes?

ENRIC Ui, de moment estaré un *meset* per aquí...

MARIANNE Ah, molt bé.

ENRIC Bé, marxo.

MARIANNE No, no marxis, t'ensenyó una cosa, no marxis. Maria, Enric *[els presenta]*. Un moment, eh?

La Marianne posa música.

MARIA *[Adreçant-se a l'Enric]* Encantada.

La Maria i l'Enric es fan dos petons.

ENRIC Així aprenent francès...

Al tocadiscos sona "Le metec", de Georges Moustaki.

MARIANNE *Xst... écoute!*

ENRIC Oh! No... oh, oh, oh!

Tots dos, l'Enric i la Marianne, taral·legen els primers versos de la cançó.

MARIANNE *[Referint-se al disc]* Me l'han portat de França... Quan acabem aquesta feina ja te'l deixaré. Saps què he pensat? Que aprofitant que tu hi ets, faré una selecció d'unes quantes cançons... i les podem fer dissabte a la JOC.... Hi seràs, tu?

ENRIC Sí, ja pensava venir i si és així, encara més!

MARIANNE Posem Moustaki, Jacques Brel, Edith Piaf, Joan Baez...

ENRIC Sí, i alguna de Llach!

MARIANNE Sí, i tant!

MARIA O Nino Bravo...

La Marianne i l'Enric fan silenci. Es miren la Maria, pensant: "Pobra noia..."

ENRIC O els Esquirols!

MARIANNE Sí, també, o en Serrat.

ENRIC Doncs, bé, jo...

MARIANNE No, no marxis, hem de celebrar-ho. Us porto un pastis? *[Surt d'escena per anar a buscar una beguda].*

MARIA Ui, no... Jo ara *pastel*, no... Que he dinat molt...

ENRIC No, no, pastis és una beguda francesa, boníssima! És una beguda que només la pots beure a França o aquí, a casa la Marianne. T'encantarà, fes-me cas...

L'Enric es posa a escoltar la cançó. La Maria se'l mira. Les mirades es troben i inicien una conversa.

ENRIC Ets d'aquí de Manlleu?

MARIA Ui, sí, de tota la vida. I tu?

ENRIC Vaig néixer aquí, però fa anys que no hi soc, ara ja soc un foraster, però com que estic censat aquí, he vingut a votar i aprofito per passar un mes a Manlleu... Els meus pares són grans i estan delicats i els faig companyia. I amb la Marianne, us coneixeu de la JOC?

MARIA No, jo a la JOC, no... em fa classes de francès, ella...

ENRIC Doncs noia, ho hauries de provar. T'agradaria... Marianne...

MARIANNE Què?

ENRIC Per què no la portes algun dia a la JOC?

MARIANNE Ah, és clar, doncs dissabte podries venir.

MARIA Va, no dic pas que no.

Tots tres agafen gots i brinden.

TOTS *Santé!*

MARIANNE *[Referint-se a la beguda]* Ai, és una mica massa dolç, oi?

ENRIC No... no... està perfecte, està molt bé. Això és el nèctar dels Déus... Amb això als llavis i després d'haver sentit aquesta

cançó... és com si estiguessis assegut a Montmartre... un beuratge que et desperta l'ànima... *Oita*, ara em fotria a escriure, tu!

MARIA Ah, ets escriptor?

ENRIC Ui, escriptor, no! Això d'escriptor és una paraula molt grossa. Només escric a les hores lliures. Em dedico a la docència.

MARIA Ah, ets mestre?

MARIANNE Mestre i capellà.

MARIA Ai... perdoni, mossèn, no ho sabia... Jo cada diumenge vaig a missa de dotze a Santa Maria... deu conèixer en Ramon i en Miquel...

ENRIC Sí, són molt amics meus.

MARIA I així a quina parròquia està?

ENRIC Ui, he estat a molts llocs! Fins fa poc he passat una bona temporada a les barraques de Madrid, i ara uns quants dies aquí i després cap a Barcelona, en un centre a Conde del Asalto.

MARIA I on cau això?

ENRIC Al barri *Xino*.

MARIA Uiiiiiiiiii, al barri *Xino*... Una vegada amb el pare, que vam fer una *barcelonada*, vam passar pel barri *Xino* i ...el *bolso* ben agafat! Deien que abans s'hi podia passar tranquil·lament, però ara....

ENRIC Dona, ara també s'hi pot passar. Veniu, veniu amb mi i ho veureu, ara que hi seré jo allà! Però sí... sí, és un barri complicat, amb una realitat dura, difícil. La gent és bona a tot arreu, amb menys recursos, amb un nivell cultural més baix... ara començarem una tasca ben bonica treballant en

un centre amb gent que viuen una situació delicada, famílies desestructurades, fills de gent que estan a la presó, de prostitutes, de delinqüents, que esnifen cola per evadir-se de la realitat que estan vivint... i intentarem que tots aquests nens tinguin, d'una manera o altra, accés a l'educació.

MARIA Ai, mossèn... ha de tornar a Manlleu, que estarà més tranquil.

MARIANNE Més tranquil i avorrit...

ENRIC Tracta'm de tu, que em fots quaranta anys a sobre... Sí, segurament a Manlleu estaria més tranquil, però aquesta no és la nostra feina, oi? Hem d'estar al costat dels febles, dels desemparats. L'església ha de servir la gent.

La Marianne riu amb sornegueria.

ENRIC Què rius? No riguis, no... Ja t'he dit molts cops que pots venir quan vulguis. Tens les portes obertes. T'agradaria...

La Marianne encén un porro. Entra la música i ella es queda en la penombra, mentre a la paret del fons hi podem veure un seguit de fotografies de l'època. Una llum puntual apareix i il·lumina la Maria.

MONÒLEG DE LA MARIA Els diumenges em llevo per anar a buscar el diari. Al pare li agrada llegir el diari al llit, tot fent un cafè amb llet. Mentrestant jo feinejo i començo a preparar el dinar, normalment arròs a la cassola. Ho deixo tot preparat i anem cap a missa de dotze. A la sortida sempre trobem alguna romeguera abans d'anar a comprar postres. A vegades és un braç de gitano, a vegades unes lioneses o a vegades un tortell. Alguns diumenges d'estiu anem a Can Crespi a buscar gelat de tall. La veritat és que molts cops ens discutim perquè a mi el que més m'agrada són les lioneses i si pot ser de crema, però el pare prefereix el braç de gitano cremat per sobre que fan a Can Bernat. Tornant de la pastisseria el pare sempre vol passar per la plaça per tirar

a la Virola, una mena de joc en forma de ruleta on amb una mica de sort et pot tocar un paquet de cigarros o una ampolla de xampany Dubois, que després encetem a l'hora de dinar. Posem una cullereta de postres al coll de l'ampolla perquè no s'esbravi el líquid que sobra... i la guardem per al diumenge que ve.

Fins no fa massa, els diumenges després de dinar anava al cine d'en Pau, amb la Fina i la Montse, les meves amigues de tota la vida. Ara totes dues estan casades i amb canalla i la veritat és que no hi vaig pas sola. Al cine d'en Pau comencen a les tres i fan sessió contínua. A vegades, si no arribàvem a temps de veure el començament de la primera pel·lícula, ens quedàvem al final per veure el tros que ens faltava. Em sembla que trobo a faltar més les garrapinyades de la parada de fora que el que feien al cine.

A mitja tarda, el diumenge fa olor de tabac i conyac i té so de carrusel de futbol a la ràdio. És el moment del pare. S'asseu al seu *silló*, es posa la ràdio al costat, no para de fumar i es pren una copeta de Fundador. És el moment que aprofito per planxar la roba d'anar a treballar l'endemà.

El diumenge sopem una cosa lleugereta. Una sopa escaldada, una amanida... i me'n vaig a dormir després de rentar els plats. El pare es queda una estona davant del televisor mirant *La Moviola*.

ESCENA 2

Pare-Francesa

Despatx del pare. Piquen a la porta.

PARE Sí, endavant, si us plau.

MARIANNE Bon dia, sap qui soc?

PARE Carai, sí, sí...

MARIANNE Té cinc minuts? Sí?

PARE Maria Anna, eh?

MARIANNE Marianne, tot junt.

PARE Mariana, Anna, Joaquim i Anna, els pares de la Verge Maria... Endavant, si us plau, no es quedi a la porta, seguí, seguí...

MARIANNE Bé, no el volia molestar, serà un moment... si només tinc deu minuts...

PARE No es deu pas voler quedar deu minuts dreta, oi?

MARIANNE No, no...

PARE Seguí, si us plau...

Seuen tots dos.

PARE I doncs... la convidaria a alguna cosa, un altre dia vingui a casa i no aquí a l'oficina... A casa tinc alguna cosa per oferir-li, cafè,

te... com en diuen d'allò els francesos, allò... aquell licor que prenen que és tan bo?

MARIANNE El pastis.

PARE Pastis, és veritat... de pastis no en tinc, tinc Anís del Mono, ja sé que no és el mateix, aquest és fet a Badalona...

MARIANNE No, no... jo venia a parlar de la Maria...

PARE Què passa amb la Maria?

MARIANNE No, no passa res, però volia parlar-li aquí perquè a casa... per no trobar-me-la... era perquè ha deixat les classes de francès...

PARE Sí...

MARIANNE I era per veure si podíem parlar per què les ha deixat, mirar d'entendre...

PARE Miri que em sap greu, eh? Em sap greu perquè li agradava i aprofito per felicitar-la, perquè venia molt contenta a les classes de francès i m'ha sabut greu que plegués, arribava de classe contenta i feia els *debers* que li havia donat vostè i me la mirava i pensava: "Ostres, és difícil motivar així una persona, eh?". Em recordava fins i tot quan jo feia francès, perquè jo havia fet classes de francès als *Hermanos*, encara me'n recordo, l'*hermano* allà amb el regle, anar fent així, anar assenyalant les coses: *le table, le table, le crayon, le crayon*...

MARIANNE Repetir és molt didàctic...

PARE Perquè com diuen els castellans, vostè deu estar d'acord amb mi, *el saber no ocupa lugar*, i el francès no se sap mai, els temps estan canviant molt i no està malament que sapiguem idiomes, estan canviant molt els temps... *aviam*, entre vostè i jo, no en tot m'agrada que canviïn tant les coses, però noi, ens ha tocat viure aquest temps i... aquí estem... m'agradava, però és una llàstima...

MARIANNE I si li agradava... vostè li ha dit a la seva filla? No sé si li ha dit, perquè a vegades feia la impressió que ella no ho tenia clar si a vostè li agradava... i potser si li digués, ella tornaria a venir a classes...

PARE Ah, sí, ja hi parlaré, doncs.

MARIANNE Sí? Li dirà que li agradaria...

PARE *[L'interromp]* Aquest vespre mateix hi parlaré.

MARIANNE Així estem d'acord.

PARE Avui hi parlaré.

MARIANNE Doncs molt bé *[s'aixeca per marxar]*. Potser així tornaria a les classes...

PARE Ai, miri, miri aquesta fotografia, la veu? Sap on és això?

MARIANNE Sí. Aquí al santuari?

PARE Sí, el santuari del Puig-Agut, és aquí dalt a Lourdes. Sap qui la va tirar aquesta fotografia?

MARIANNE La Maria?

PARE Sí, és que la Maria és traçuda, eh?

MARIANNE Li agrada molt tirar fotos...

PARE Miri, ja li diré ben clar: com que corria tant pel Centre i un per l'altre es van conèixer amb en Carles Molist... sap qui és en Carles Molist?

MARIANNE Sí...

PARE Doncs en Carles li deixava la càmera i li ensenyava quatre coses i s'hi va aficionar... i trobo que hi tenia traça...

MARIANNE La Maria segueix fent fotos...

PARE Ah, sí?

MARIANNE Sí, és que ens coneixem molt jo i ella... És una gran dona!

PARE Sí, i tant... gràcies per haver vingut i un altre dia, vingui a casa que la convidaré a Anís del Mono, endavant, si us plau... m'ha agradat molt veure-la... passi-ho bé.

La Marianne marxa. El pare tanca la porta. Ella, però, pica de nou a la porta i torna entrar.

PARE Endavant... que s'ha deixat alguna cosa?

MARIANNE Sí, és que jo venia a dir-li una cosa... venia a dir-li que amb mi no cal que dissimuli, no cal que es faci el simpàtic, sé que no li caic bé i sé que parla malament de mi.

PARE Carai, vostè sap moltes coses...

MARIANNE Em pot deixar parlar un moment, si us plau?

PARE Miri, em sembla que entenc perfectament la situació... Jo entenc que estem vivint uns temps molt difícils i es devia refiar d'aquest sou fins a final de mes, jo li puc donar...

MARIANNE No, no... és que no ho està entenent...

PARE Jo li puc donar el que li falta per acabar el mes i una *propineta*...

MARIANNE No vull els seus diners de merda!

PARE Ara vostè m'està insultant!

MARIANNE És vostè qui m'està insultant! M'està intentant comprar!

PARE Jo no l'estic comprant! Si vostè considera que es pot comprar, això té un altre nom...

MARIANNE M'està comprant perquè jo no parli més amb la seva filla... està veient el que fa? Ho fa tot igual? Que sàpiga que amb la Maria ens ho expliquem tot. Sí, i quan li dic que ens ho expliquem tot, és tot, sé que vostè li ha prohibit fer classes de francès...

PARE Miri, tinc molta feina...

MARIANNE Llavors no he entès tot aquest teatre que ha fet aquí, jo en cap moment l'he volgut molestar però la vida de la seva filla és la seva vida...

PARE Està entrant en un terreny que no li correspon...

MARIANNE Sí. Li molesta?

Les converses es barregen perquè es van interrompent mútuament.

PARE Doncs sí, vol que li digui què és el que em molesta? Em molesta que vingui aquí a veure'm al meu despatx, a dir-me com haig d'educar la meva filla, això em molesta, no hi té cap dret... què és això, una amenaça? Doncs va, ja pot marxar!

MARIANNE I si li molesta m'és igual, perquè la seva filla és intel·ligent, és lliure i crec que no es mereix com la tracta. I sap què passarà? Que un dia es trobarà que la Maria ja no tornarà més a casa.

La Marianne se'n va.

A les fosques, sentim només la veu de la Maria. A poc a poc s'il·lumina la part de l'escenari on la podem veure, juntament amb l'Enric. La Maria canta "Arrels".

ENRIC Així, molt bé, exacte... *Neu que es fondrà poc a poc...*

ESCENA 3

Local Parroquial

La Marianne, l'Enric i la Maria estan fent pasquins de propaganda amb una màquina de ciclostil. De sobte, la Maria, nerviosa, s'acosta un moment a la finestra per mirar a fora al carrer i torna a la feina.

- MARIA** No sé pas si al final podré venir...
- ENRIC** No fumis, és clar que has de venir! Amb la il·lusió que et fa i amb tot el que has col·laborat i les hores que hi hem passat!
- MARIA** Sí, il·lusió sí que me'n fa...
- ENRIC** I per què no?
- MARIA** I això d'Artés és molt lluny?
- ENRIC** No, és a tocar de Manresa.
- MARIANNE** És curiós... La situació... com m'haig de veure... Veure'm a mi ficada en una rectoria. És curiós, això és tot... Treballant per canviar les coses... potser no m'havia imaginat així abans de venir a Manlleu. Sí el meu pare ho veies...
- ENRIC** No li agradaria, oi?
- MARIANNE** Ui, no.
- MARIA** Al meu, tampoc!
- MARIANNE** No, al teu tampoc!

- ENRIC** Aquesta casa esta oberta a tothom, Marianne.
- MARIANNE** Ah sí? També a dones revolucionàries com nosaltres?
- ENRIC** De tot en dieu revolucionari... saps qui va ser el primer revolucionari? Jesús.
- MARIANNE** Ah, sí? No ho havia sentit mai...
- ENRIC** L'església es va fer perquè fos un lloc d'acollida i on tots els homes hi tinguessin cabuda.
- MARIANNE** I les dones...
- ENRIC** Com?
- MARIANNE** Els homes i les dones
- MARIA** Marianne...
- ENRIC** Ah i les dones... ja ha sortit la feminista... Un lloc on els homes i les dones poguessin treballar per fer un món millor, més just...
- MARIANNE** Doncs, s'hi han lluit...
- ENRIC** Marianne, és precisament des d'un lloc com aquest on es pot començar una veritable revolució. De fet, Jesús ens demana a través dels seus evangelis... no els has llegit?
- MARIANNE** No, no penso llegir cap evangeli. Què, què vols, convertir-me?
- ENRIC** No, ja sé que ets un cas perdut. Els evangelis parlen d'estar al costat dels més febles, dels desemparats, dels que ho necessiten. Què estem fent nosaltres aquí?
- MARIANNE** No, l'Església mai ho ha posat fàcil, eh?
- ENRIC** Això és veritat.

MARIANNE Sempre ha intentat posat les coses difícils, és a dir, ha buscat sempre posar-se enmig de les coses... com era aquella expressió tan maca que teniu aquí? Que parla dels carros...

MARIA Un carro carregat de rocs?

MARIANNE No, no, doncs no hi ha carro. D'una roda, quan una roda...

ENRIC Combregar amb rodes de molí.

MARIANNE Què, no?? No, quan la roda no pot avançar...

MARIA Ah, no, ella vol dir posar pals a les rodes!

MARIANNE Això! L'església sempre ha posat els putos pals a les rodes... Sempre dient com s'han de fer les coses, obligant la gent a viure com ells volen...

ENRIC No sempre.

MARIANNE ...han negat les llibertats...

ENRIC No, no és veritat...

MARIANNE ... les llibertats, d'expressió, sexual, de gènere i polítiques. De fet, el meu pare va marxar de Manlleu, també, per aquesta gent.

ENRIC Gent com quina?

MARIANNE Gent com aquesta, gent tancada que no deixa d'estar subvencionada pel govern.

ENRIC Ep, ja som uns quants que hem renunciat a això, però pensa que ara les coses estan canviant, l'església està canviant.

MARIA Això és veritat.

ENRIC Nosaltres estem canviant.

MARIANNE Tu estàs canviant.

MARIA Té raó, Marianne, les coses estan canviant, mira on ets tu ara i jo...

ENRIC Però tens raó, Marianne, et dono la raó, l'Església ha estat instrumentalitzada durant molt de temps...

MARIANNE I encara ho està.

ENRIC ...i que hi ha hagut coses que s'han fet molt malament. Però també s'han fet malament des de les escoles, des dels ajuntaments...

MARIANNE Des dels ajuntaments, evidentment...

ENRIC Des dels diaris, on ens han fet creure el que han volgut, com el diari aquest d'aquí Manlleu que sembla el *NODO*...

MARIA El *Manlleu*...

MARIANNE Els del *Patufet*, sort que ara pleguen...

MARIA Sí, ara canviarà perquè ho agafa gent jove com en Jaume, en Carles...

ENRIC ... en definitiva, des de totes les institucions. Ara hem de creure que l'Església pot ser un lloc comú, un lloc de trobada on tothom hi pugui dir la seva. Estem vivint un moment històric...

MARIANNE Tu ets molt utòpic...

ENRIC Vull dir que estan passant moltes coses ara, *Marianne*, i les que passaran... i nosaltres hi estem posant el nostre granet de sorra perquè les coses canviïn, i sí, es veritat, aquesta *octavilla* no servirà perquè dimiteixi, ni aquesta, ni aquesta... però potser la suma d'esforços, la suma d'iniciatives farà canviar les coses i si ho fem des d'aquí, doncs ho fem des d'aquí dins.

MARIANNE Parles molt bé, però no penso venir a missa.

ENRIC Doncs potser et convidria...

MARIA No pateixis ja li portaré jo! T'agafaré de braçet i anirem a missa
Sona el telèfon.

ENRIC *[Agafa el telèfon]* Sí, digui'm, no, no hi és, en Ramon, ara. Soc l'Enric. Sí, Què? De veritat? D'acord. *[Penja el telèfon]* Marianne, què et deia del granet de sorra?

MARIANNE Què?

ENRIC Que no cal que continuem!

MARIA De veritat?

MARIANNE Bon vent! *[tira els pasquins]*

ENRIC I ara què fem amb tot això?

MARIANNE Ho podem tirar a la foguera d'aquesta nit.

ENRIC Ben dit, aquesta nit ho cremem tot!

MARIANNE Parlant de focs, vindreu a la flama?

MARIA Ai, no ho sé...

ENRIC Sí, sí...

MARIANNE Doncs hauries de venir perquè d'aquesta se'n sentirà a parlar...

MARIA Què fareu?

MARIANNE No t'ho penso explicar, hauràs de venir.

MARIA A veure si no ho podreu fer perquè plourà...

MARIANNE Ai, Maria, si plou ho farem sota les voltes. Va, veniu i després anem al Xauxa.

ENRIC On?

MARIANNE Al Xauxa.

MARIANNE El bar nou que han obert ara al carrer dels *Hermanos*.

ENRIC Ah, sí, el del carrer dels *Hermanos*...

MARIANNE *Oui*, i és molt modern, t'agradarà... és així d'estil anglès.

MARIA Tu vols dir el d'en Collelldemont.

MARIANNE Sí, no sé, el d'en Ramon i la Mari.

MARIA Ui, però no és pas un bar, és un pub.

MARIANNE Un pub és un bar.

MARIA I es veu que és molt fosc. Aquí a Manlleu durarà quatre dies.

ENRIC Encara hi és *[adreçant-se a la finestra]*. Mira que és tossut, eh?
La Marianne va cap a la finestra i fa uns gestos divertits fent mofa del Guàrdia Civil que es troba a baix. La Maria s'altera.

MARIANNE *[Adreçant-se a la finestra]*. Tu, què? Vindràs al Xauxa, també?

MARIA Marianne, què estàs fent? Que ens tancaran a tots al *Cuartelillo!*

MARIANNE Pobret, si aquest civil fa cara de no haver follat en molt de temps!
Entra la música i l'escarni es queda en penombra, mentre a la paret del fons hi podem veure un seguit de fotografies de l'època. Podem sentir les veus de la Marianne i la Maria, però no les veiem.

- MARIA** Ai, la veritat, jo no sabia anar sense...
- MARIANNE** Perquè no ho has provat...
- MARIA** Però tu no en portes mai?
- MARIANNE** No, és una roba opressora.
- MARIA** És veritat, ara a les pel·lícules de seguida se'ls treuen i a la platja també... Per què no anem a la platja? Allà sí que me'ls gosaria treure! Però no anem a Palamós ni a Platja d'Aro, que hi ha mig Manlleu!
- MARIANNE** Fora *le soutien-gorge!*
- MARIA** Fora!

S'il·lumina l'escena.

ESCENA 4

Pare-Maria

Despatx del pare, ell està escrivint a màquina.

- MARIA** Pare, soc jo...
- PARE** Hola.
- MARIA** Et porto la *fiambrella*, que te l'has deixada a casa... La deixo aquí sobre?
- PARE** Sí...
- La Maria li fa un petó a la galta.*
- MARIA** L'he escalfat una mica abans de sortir, si te la menges aviat encara estarà calenta....
- PARE** Molt bé.
- MARIA** Són les lleties que van sobrar ahir...
- PARE** Ja m'ho menjaré...
- MARIA** Què, que estàs molt ocupat?
- PARE** Molt... avui tinc molta feina...

Pausa

- MARIA** Una cosa, pare, la missa per a la mare és aquest dissabte?
- PARE** Sí, a les vuit, allà a Dalt Vila.

- MARIA** I com és que la fem dissabte si és diumenge que fa anys que es va morir?
- PARE** Perquè diumenge ja hi ha missa de precepte i ja hi anem igualment. Per això l'he fet passar a dissabte.
- MARIA** Però els dos dies anirem a missa?
- PARE** Sí... hi anirem dissabte i diumenge... No passa res...
- MARIA** Perquè ja no es pot tornar a canviar, oi?
- PARE** No, no es pot canviar... Maria, què vols? Què passa? Què és aquest interès?
- MARIA** No res... Perquè una cosa pare, passaria res si no vingúes a missa dissabte?
- PARE** Home, a tu què et sembla, és clar que passaria...
- MARIA** Ja... és que m'han convidat a anar a un campament de la JOC... i em feina il·lusió anar-hi.... És una trobada especial que hem estat preparant i és només la nit del dissabte al diumenge, i el diumenge em portarien amb cotxe fins aquí i arribaria per a la missa, no hi hauria cap problema...
- PARE** A veure, a veure, si ho entenc, m'estàs dient que fem dir una missa per a la teva mare i que tu te'n vols anar a no sé on? Maria, pensa una mica, si us plau... si fins i tot ve la tieta Anna de Taradell i el tiet Jordi de Santa Eugènia, venen tots, com cada any...
- MARIA** Aquests venen perquè no tenen res més a fer...
- PARE** Escolta, una mica de respecte per a la gent gran, eh? És que no sé com t'estàs tornant... una mica de respecte per a la família, ja està bé, eh, Maria? Ja està bé...
- MARIA** Mira, pare, no t'ho estava preguntant, t'ho estava dient, no

vindré a missa dissabte.

La Maria fa la intenció de marxar.

- PARE** Però tu què t'has cregut? Què vol dir això? Que et penses que pots fer el que et dona la gana? Només faltaria que ara tothom fes el que li donés la gana! A veure com aniria el món!
- MARIA** Però pare, ja començo a tenir una edat, i ja puc prendre les meves pròpies decisions!
- PARE** Ah sí? on vius tu? Dignes-m'ho! On vius? Que jo sàpiga encara vius a casa meva, i mentre visquis a casa meva faràs el que jo digui, ho has entès? I dissabte, el teu lloc és aquí!
- MARIA** Però ara les coses estan canviant, i diuen que ja no és tan important anar a missa sinó sentir la fe... i jo ja hi penso en la mare!
- PARE** Ah sí? qui ho diu això?
- MARIA** No ho sé... Mossèn Enric, per exemple...
- PARE** I qui és aquest?
- MARIA** Un mossèn amic de la...
- PARE** Ah... un mossèn amic de la Marianne, potser! Ja m'estranyava que no sortís aquest cony de francesa... ja m'ho pensava que tot això no era cosa teva... escolta, aquesta noia t'està fotent molts pardals al cap, em sents! Tu no ets d'aquesta manera! Des que vas amb ella que ja no sembles la meva filla, et deixes influenciar massa per ella, ets massa bona i ella s'està aprofitant de tu!
- MARIA** Això no és veritat, ella no hi té res a veure!
- PARE** Ah no? Hi serà ella, allà on vols anar?
- MARIA** Sí, però...

PARE Però, què? Que no hi era també ella a la manifestació aquella que vas anar l'altre dia?

La Maria no contesta.

PARE Què? faràs veure que no saps de què et parlo? Escolta'm una cosa, a veure si ho pots entendre, en Josep és amic meu de tota la vida, m'ha ajudat molt i ha fet molt per a la gent del poble...

MARIA Per a segons qui del poble...

PARE Per a segons qui? A tu t'ha faltat mai res? Digues, t'ha faltat mai res? Has tingut sempre tot el que has volgut! I ara tu vas a fer manifestacions en contra d'ell, tu et penses que jo això ho puc permetre? No, Maria, no! Això és una vergonya pera mi i per a tota la família, així que tu mateixa, pensa què estàs fent i amb qui estàs anant, perquè no vas bé Maria, no vas bé! I ara, ves-te'n, que tinc molta feina!

La Maria no es mou.

PARE Ves-te'n!

La Maria marxa. Veiem el pare sol, abatut. Entra la música, mentre a la paret del fons hi podem veure un seguit de fotografies de l'època. A la penombra, sentim les veus de l'Enric i la Maria.

ENRIC Hola Maria, què tal?

MARIA Hola...

ENRIC Vostè deu ser el seu pare...

MARIA Sí, mossèn Enric, el meu pare, en Josep.

PARE Encantat, així vostè és mossèn? No el tenia pas vist...

ENRIC Doncs sí, sí. Vingui'm a veure un dia i farem una xerradeta...

PARE Ah, sí, molt bé, sí, sí que vindré.

ESCENA 5

Comiat de Manlleu

MARIA Marianne, que ets a casa?

MARIANNE *Oui!* Sí, soc aquí al menjador! Entra, guapa!
Se sent un cop.

MARIA Au!

MARIANNE Maria! Estàs bé?

MARIA No, si no és res...

MARIANNE Oh, merda, la *valise*, que està aquí al mig, perdona.

MARIA No, si ja està...

MARIANNE T'has fet mal?

MARIA No, no ja està! *Bonjour!*

MARIANNE *Bonjour!*

MARIA Ah, *bonjour, comment ça va?*

MARIANNE *Ça va bien, et toi?*

MARIA *Très bien, ça va bien [pausa]. Ce pour toi...*

MARIANNE *Merci, ce te plus?*

MARIA *Oui, beaucoup.*

MARIANNE *S'il vous plaît.*
La Maria seu.

MARIANNE Està una mica desordenat, perdó [*treu la caixa de sobre la taula*]. *Vous prendre quelque chose?* Un petit café?

MARIA *Un peu de pastis?*

MARIANNE *Oui, un pastis.*
La Marianne porta el pastis.

MARIA Marianne! *Un peu!!*
Totes dues brinden.

MARIA És el nèctar dels Déus! [*Riuen. Pausa*]. M'has de passar les cançons, les partitures de Moustaki per dissabte...

MARIANNE Sí, i tant! Les he deixades aquí, no les he posat en cap caixa. La primera és la que vam fer i n'he trobat dues més que potser podríeu provar de fer...

MARIA Oi tant!

MARIANNE Jo crec que amb el que hem après els hi pots traduir perfectament, no són difícils de tocar, tampoc.

MARIA [*Pausa*] I què, ja ho tens tot a punt?

MARIANNE Sí, bé, em falten algunes caixes per als llibres...

MARIA Vols que vagi al taller del pare? Allà en tenen moltes, si vols...

MARIANNE No, no cal, ja m'espavilaré... Jo crec que la meva mare en deu tenir alguna de guardada...

MARIA I què, ja ho tens tot organitzat allà?

MARIANNE De moment aniré a casa d'una amiga, que és a prop d'on treballa l'Enric i...

MARIA Ho veus? Al final t'ha convençut!

MARIANNE No ho sé, em sembla que fa una bona feina i si li puc ser útil, doncs...

MARIA I amb la casa aquesta, què faràs?

MARIANNE La casa es queda buida de moment... la mare no hi vol ningú ara... Pujarà de tant en tant a regar les plantes perquè no me les puc endur, no puc omplir de plantes tota la casa de la meva amiga...

MARIA Com s'ho ha pres la teva mare?

MARIANNE Li ha sabut una mica de greu... és normal, ja és gran i creu que es trobarà sola... bé, no li serà fàcil, però saps què va fer quan li va passar una mica el disgust? Va entrar a la cuina, que estava berenant, em va abraçar molt fort i em va dir: "Quan es va morir el teu pare, jo vaig decidir marxar a Manlleu i tu em vas acompanyar. Ara tu te'n vols anar a Barcelona, tothom és lliure de triar el seu destí, el teu lloc és on tu decideixis, sigues feliç!". I llavors es va posar a plorar perquè fins aleshores s'havia aguantat, i jo quan veig plorar la meva mare... doncs bé, com dues faves... i aquests llibres... és que no n'hi ha un, n'hi ha molts, són tots de l'Enric, aquest collons de capellà, es pensa que li portaré jo els llibres a l'estació, doncs no, ja se'ls vindrà a buscar, perquè no puc anar amb això, hem quedat a dos quarts de set al Parra amb l'Enric. Tu vindràs, no? Vindràs a fer el got?

MARIA No... no ho sé...

MARIANNE Per què Maria?

MARIA No, perquè ja he vingut aquí i així ja...

MARIANNE Tenim temps, no? El tren surt a les set i deu...

MARIA Sí, home, sí...

MARIANNE Sí, jo crec que sí que tenim temps...

La Marianne s'adona que a la Maria li fa mal a la cama del cop de quan ha arribat.

MARIANNE I això et fa mal...

MARIA Què?

MARIANNE Que et fa mal...

MARIA No, no, és el cop...

MARIANNE Deixa-m'ho veure *(li agafa la cama)*. Et faig mal?

MARIA No, no...

MARIANNE Maria, hi tens una mica de sang...

MARIA No passa res...

MARIANNE T'ho curo.

MARIA No, dona, no, no passa res...

MARIANNE Tinc una planta que és miraculosa.

La Marianne va cap a l'aloè vera, n'agafa un tros i també benes i tisores.

MARIANNE Estàs bé?

MARIA Sí, sí...

MARIANNE Només estic netejant la ferida...

La cura amb la planta i li embena el peu.

MARIANNE Està fred?

Sona música. Des de fora se sent que l'Enric crida.

ENRIC Mariannel!

MARIANNE *Oui!*

La Maria vol abaixar el peu.

MARIANNE No, un moment no l'abaixis....

ENRIC Pujo, eh?

MARIANNE Sí, sí, que som aquí al menjador...

ENRIC Ai, hola, Maria, no sabia que hi eres, que t'has fet mal?

MARIA No, ja pots comptar... aquesta, que ha deixat la maleta aquí al mig...

ENRIC És una desmanegada, només has de veure com té la casa. Penses emportar-te tot això al tren?

MARIANNE No, en Lluís ha de venir la setmana que ve i m'ho portarà tot amb el dos cavalls. Aquesta caixa de llibres teus també... Els necessites?

ENRIC No, no els necessito. Escolta, però que comença a ser hora ja, t'hauries d'anar espavilant...

MARIANNE És clar, com que tu tens la mama que et fa la maleta...

ENRIC La maleta ja me l'he fet jo, que ja soc prou gran...

MARIA Bé, jo ja us deixo, eh?

ENRIC Ja te'n vas?

MARIA Sí, que vosaltres teniu feina...

ENRIC Ens veurem a la tarda, després a l'estació, no?

MARIA No, no vindré...

Pausa. L'Enric i la Maria s'abracen.

ENRIC Hem passat un bon estiu, el recordarem sempre, l'estiu del 77!

La Marianne també abraça la Maria.

MARIANNE Cuida't!

MARIA I aviseu quan vingueu aquí a Manlleu, eh?

ENRIC Sí, sí!

MARIA Doncs va, jo ja us deixo...

ENRIC Vagi bé! I records al pare!

MARIA Com?

ENRIC Que li donis records, al teu pare!

MARIA Ah, sí i tant!

ENRIC I cuida'l... no és fàcil la situació per a ell ara, els temps estan canviant, Manlleu està canviant... que són molts canvis en molt poc temps i potser ell no ho acaba d'entendre, no és gens fàcil per a ell tampoc... Però aquests canvis són il·lusionants i es necessita gent com tu, valenta i amb ganes que obri moltes portes... Cuida'l molt!

MARIA I tant, ja fa anys que l'estic cuidant [pausa]. Vinga, va...

MARIANNE Mari, té, vull que et quedis aquesta planta.

MARIA Oh, carai!

MARIANNE Et cuidarà ella a tu...

MARIA Segur que sí, jo ja us deixo, bon viatge, adeu!

La Maria se'n va. Pausa. La Marianne i l'Enric miren com marxa.

ENRIC Bueno, jo només venia a dir-te que quedem a les set directament a l'estació...

MARIANNE *Pour quoi?* No havíem quedat d'anar fer el got al Parra?

ENRIC Doncs no, perquè queden quatre hores i els meus pares encara volen que passi a saludar els tiets, la veïna... haig de passar per la rectoria a veure en Ramon...

MARIANNE Però no passa res! Si no va bé aquest, agafem un altre tren!

ENRIC Què et penses? Que aquí en passen cada mitja hora? Això no és París! Ah, i escolta, pensa en els meus llibres... fins ara!

La Marianne es queda sola a escena, beu, posa un disc i sona "Le metec".

MARIANNE Tot es farà!

FI

Fotografies
Jesús Burzuri

TEATRE AL MUSEU DEL TER

MÉS ENLLÀ DE LES VISITES
TEATRALITZADES